

Programmabegroting 2024-2027

4 Beleidsbegroting

4.1 Programmaplan

4.1.1 Programma 1 Natuur en landschap

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Groen en water	E. Bus / T.I.M. van Tongeren	Beheer en onderhoud
Ruimtelijke structuur	E. Bus	Ruimte
Reiniging	E. Bus	Beheer en onderhoud

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over de fysieke leefomgeving van Oegstgeest. We willen het groene karakter en de prettige leefomgeving beschermen, beheren en versterken. De komende jaren werken we op veel plekken en terreinen om Oegstgeest op orde te krijgen voor de toekomst. Denk aan projecten die voortkomen uit grote maatschappelijke opgaven en die een groot effect kunnen hebben op de leefomgeving zoals de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en mobiliteit. Deze opgaven zijn niet los van elkaar te zien. Ze vallen vaak samen in de schaarse ruimte in Oegstgeest. Dit vraagt om integrale visievorming, planvorming en uitvoering van de ruimtelijke (maatschappelijke) opgaven, werkzaamheden en initiatieven van derden. Want dit kan de gemeente Oegstgeest niet alleen. We werken veel samen met het Hoogheemraadschap van Rijnland, Holland Rijnland en andere partners. Ook hebben we hiervoor de hulp nodig van onze inwoners. Hun kennis, visie en inzet is onontbeerlijk om van Oegstgeest een toekomstbestendige gemeente maken waarin de kwaliteit van de leefomgeving voorop staat. We gaan dus veelvuldig met inwoners in gesprek en betrekken hen bij onze besluitvorming en uitvoering.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Groen en Water

Binnen dit beleidsthema werken we aan zorgvuldig onderhoud en beheer van groen en het water conform onze beeldkwaliteitseisen. Onze focus ligt op versterken van de biodiversiteit, realiseren van wateropvangcapaciteit, behoud van bestaand groen en vergroenen van de openbare ruimte (schoolpleinen, straten en pleinen). Gebieden waar de klimaatstresstest risico's aangeeft op hittestress, wateroverlast en droogte krijgen hierbij voorrang. Ook willen we inspelen op buurtinitiatieven die duurzaamheid en biodiversiteit bevorderen.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan actief met inwoners in gesprek over buurtinitiatieven gericht op groen en biodiversiteit.
2. Bij renovaties van groenvakken en nieuwe aanleg houden we vast aan (natuurlijke) beplantingsvormen die variëren in kleur, bloeitijd, vrucht, hoogte en openheid.
3. De watercapaciteit breiden we uit door harde beschoeide oevers om te vormen naar natuurvriendelijke oevers.
4. We informeren inwoners actief over de gevolgen van klimaatverandering en over maatregelen die zij zelf kunnen nemen zoals vergroening van tuinen en/of daken en waterberging op eigen terrein.
5. We willen de biodiversiteit verhogen door op nog meer locaties het maaibeeld aan te passen van 30 naar 2 maaibeurten per jaar.

Beleidsthema Groen en water (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Groen	2.670	0	2.670	2.222
Water	410	0	410	336
Totaal	3.080	0	3.080	2.557

Beleids thema Ruimtelijke structuur

Effectief en zorgvuldig gebruik van onze schaarse ruimte, uitgaande van het kwalitatief hoogwaardige groene dorpse karakter en de te beschermen waarden. Dat is onze doelstelling en die gaan we de komende jaren verstevigen. De omgevingsvisie is een langetermijnvisie voor de fysieke leefomgeving. Hierin leggen we onze ambities vast voor de kwaliteit van de leefomgeving en de identiteit van Oegstgeest voor nu en in de toekomst. Door middel van participatie zoeken we naar optimale combinatiemogelijkheden, want de komende jaren moet er veel veranderen aan de inrichting van de leefomgeving om de grote maatschappelijke opgaven het hoofd te bieden. Onze inwoners weten als geen ander wat de (on)mogelijkheden zijn in hun directe omgeving. Die kennis willen we benutten.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Per 1 januari 2024 worden in verband met de invoering van de Omgevingswet de huidige bestemmingplannen overgezet naar het omgevingsplan. In de komende jaren worden de bestemmingsplannen en de uitgangspunten omgevingsvisie fasegewijs vertaald naar een nieuw omgevingsplan voor de gehele gemeente Oegstgeest.
2. We behouden en versterken groen zoals is vastgelegd in het beleidsplan Groen en Water 2022-2031.
3. We zetten in 2024 en 2025 actief in op het beschermen en versterken van de cultuur-historische waarden, onder andere door het uitwerken van de cultuurhistorische waarde kaart voor Oegstgeest. Het te beschermen erfgoed wordt opgenomen in het nieuwe omgevingsplan. Vanaf 2026 wordt er geen ambtelijke capaciteit meer besteed aan het erfgoedbeleid.
4. Daar waar we een grondpositie hebben en/of een afwijking van het bestemmingsplan nodig is, stellen we voorwaarden aan een ontwikkeling. We behouden of versterken hiermee de kernwaarden van Oegstgeest. We stellen ook voorwaarden door vast te houden aan de percentages in de Woonvisie voor het realiseren van woningen voor doelgroepen. De komende jaren gaan we vooral inzetten op sociale woningen en middeldure woningen. Meer hierover staat in de paragraaf Wonen.
5. We sluiten aan bij het Convenant Klimaatadaptief bouwen van de provincie Zuid-Holland; de Leidraad Klimaatadaptief bouwen gebruiken we standaard bij aanbestedingen of bij de beoordeling van bouwvergunningen.

Beleids thema Ruimtelijke structuur (bedragen x € 1.000)

	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Ruimtelijk beleid	693	0	693	1.003
Milieubeleid	685	0	685	593
Totaal	1.378	0	1.378	1.595

Beleids thema Reiniging

Binnen Oegstgeest werken we aan een schone openbare ruimte. We hebben als gemeente de verplichting zorg te dragen voor afvalinzameling en -verwijdering voor huishoudens. Door afvalscheiding en verminderen van (rest)afval leveren we een bijdrage aan Europees grondstoffenbeleid waarmee een circulaire economie wordt nagestreefd.

In het Landelijk Afvalbeheerplan (LAP) wordt vastgelegd hoe we in Nederland met huishoudelijk- en bedrijfsafval omgaan. De hoeveelheid restafval per inwoner moet in 2025 beperkt worden tot maximaal 30 kg per jaar. Om gemeenten te helpen bij het nastreven van deze doelen is het uitvoeringsprogramma "VANG - huishoudelijk afval" opgezet. De komende jaren legt het VANG-programma de focus op beter scheiden van restafval en het verbeteren van de kwaliteit van deelstromen. Het terugdringen van het restafval heeft hoge prioriteit.

Dit is niet een taak van de gemeente alleen. We werken hieraan samen met de Leidse regio. Dit krijgt vorm in een nog vast te stellen Centrumregeling. Maar ook bewoners hebben een verantwoordelijkheid. We informeren, inspireren en motiveren hen om minder afval te genereren en meer te scheiden. Hiervoor zetten we het Doemee platform, de Gagoed pagina, de website en andere (social) media kanalen in.

Het is belangrijk om de kosten voor afval en reiniging beheersbaar en daarmee voor de bewoners betaalbaar te houden. Met het nog vast te stellen VANG-beleid wordt ingezet op het behalen van de circulariteitsdoelstellingen en beheersing van de afvalkosten.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan in gesprek met de inwoners over gedragsverandering en bewustwording hoe om te gaan met afval.
2. We informeren onze inwoners actief over afval, afvalinzameling en afvalvermindering.
3. We gaan het scheiden van de diverse afvalstromen optimaliseren. Een onderdeel hiervan is het verbeteren van de inzameling van GFT.

Beleids thema Reiniging (bedragen x € 1.000)

	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Reiniging	3.465	-4.607	-1.142	-700
Totaal	3.465	-4.607	-1.142	-700

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West Holland

De Omgevingsdienst West-Holland levert een bijdrage aan de beschreven doelen door advisering bij ruimtelijke projecten en ontwikkelingen op het gebied van milieu, bodem en flora en fauna. Daarbij denken ze mee aan hoe de schaarse ruimte effectief en zorgvuldig benut kan worden.

Gemeente Leiden

Inzamelen diverse huishoudelijke afvalstromen.

IV Wat gaat het kosten?

1 NATUUR EN LANDSCHAP (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleids thema Groen en water	Lasten	2.750	2.557	3.080	3.196	2.973	2.969
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		2.750	2.557	3.080	3.196	2.973	2.969
Beleids thema Ruimtelijke structuur	Lasten	1.356	1.595	1.378	1.378	1.351	1.293
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		1.356	1.595	1.378	1.378	1.351	1.293
Beleids thema Reiniging	Lasten	3.187	3.199	3.465	3.650	3.644	3.638
	Baten	-4.295	-3.899	-4.607	-4.607	-4.607	-4.607
Saldo		-1.108	-700	-1.142	-957	-964	-969
Programma	Lasten	7.293	7.352	7.923	8.224	7.968	7.901
	Baten	-4.295	-3.899	-4.607	-4.607	-4.607	-4.607
Saldo van baten en lasten		2.998	3.453	3.316	3.616	3.361	3.293
Reserves	Toevoeging	321	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-464	-305	-236	-306	-66	-37
Mutaties reserves		-143	-305	-236	-306	-66	-37
Resultaat		2.855	3.148	3.079	3.310	3.294	3.257

Toelichting financiële afwijkingen

Beleids thema Groen en Water

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 523.000 (N) ten opzichte van 2023.

Dit heeft meerdere oorzaken waaronder de verhoging van onderhoudskosten groen ad € 185.000 (N) i.v.m. het uitbesteden van het werk dat eerder door de sociale werkvoorziening werd gedaan en de verhoging van de onderhoudskosten ad € 75.000 (N) t.b.v. de bestrijding van invasieve soorten. Voor het vergroeningsproject Duinzichtstraat wordt in 2024 € 170.000 (N) ingezet en dit wordt gefinancierd uit de reserve groenvoorziening. Daarnaast is sprake van een hogere doorbelasting van salarissen ad € 184.000 (N) als gevolg van een gewijzigde CAO en capaciteitsinzet.

Daarentegen was er in 2023 een incidenteel budget opgenomen voor de groenvoorziening Spaargarenstraat ad € 123.000 (V) die niet meer geraamd is voor 2024.

Ruimtelijke structuur

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 217.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt verklaard door een lager implementatiebudget Omgevingswet in 2024 voor onder andere inhuur, uitbestede werkzaamheden en advieskosten ad € 483.000 (V). Daar tegenover zijn er hogere lasten in 2024 geraamd door de indexatie van de bijdrage ODWH ad € 83.000 (N) en is er sprake van een hogere doorbelasting van salarissen als gevolg van CAO en een verschuiving in de capaciteit ad € 197.000 (N).

Reiniging

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 266.000 (N) ten opzichte van 2023.

Dit wordt veroorzaakt door de stijgingen van de kosten van inzameling van afval € 120.000 (N) en de stijgingen van de kosten van verwerking € 165.000 (N).

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 708.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt veroorzaakt doordat de verwachting is dat een hogere opbrengst afvalstoffenheffing gerealiseerd gaat worden ad € 349.000 (V) en de éénmalige vrijval uit de Voorziening afvalstoffenheffing derden van € 336.000 (V). Dit laatste bedrag is een terugbetaling aan de inwoners van het overschot afvalstoffenheffing uit de jaarrekening 2022. Het positieve saldo van € 1.142.000 op het beleidsproduct ontstaat doordat in de berekening van onze tarieven ook de kosten van BTW, overhead en kwijtschelding worden meegenomen in de kostendekkendheid (zie voor de berekening paragraaf Lokale heffingen 3.3).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 1 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reserve Onderhoud Klinkenbergerplas	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-66	-66	-66	-66	-66	-37
Saldo		-66	-66	-66	-66	-66	-37
Reserve Omgevingswet	Toevoeging	239	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-398	-239	0	0	0	0
Saldo		-159	-239	0	0	0	0
Reserve Groenvoorziening	Toevoeging	82	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-170	-240	0	0
Saldo		82	0	-170	-240	0	0
Verrekening reserves programma 1		-143	-305	-236	-306	-66	-37

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.2 Programma 2 Verkeer en infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Mobiliteit	C. Oudendijk	Ruimte / Beheer en onderhoud
Riolering	E. Bus	Beheer en onderhoud

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over de thema's verkeer, mobiliteit en riolering. Voor een prettige leefomgeving zijn goede bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid belangrijk. Deze drie thema's zijn nauw met elkaar verbonden.

Voorbereiding op klimaatverandering is noodzakelijk. Tegelijkertijd zijn hogere kwaliteitseisen en achterstallig onderhoud een uitdaging voor een klimaatbestendige afvalwaterketen. Een duurzame en milieuverantwoordelijke wijze van het beheer van de openbare ruimte en water zijn in onze leefomgeving van groot belang. Hier zien we samenhang met maatregelen die we benoemen in programma 1.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Mobiliteit

We werken aan verbetering van de bereikbaarheid door het aantal niet-noodzakelijke autobewegingen te beperken en alternatieven voor de auto aantrekkelijker te maken. Verkeersveiligheid pakken we aan door de maximumsnelheid te verlagen en knelpunten op te lossen. De leefbaarheid van het dorp verbeteren we door de (geluids)overlast te verminderen.

Het doel is om de openbare ruimte in Oegstgeest op een zo duurzaam en efficiënt mogelijke manier te beheren, zonder dat de veiligheid of beschikbaarheid hiervan in het geding komt. Dat vraagt om proactief handelen in plaats van reactief handelen. Denk hierbij aan het vaker uitvoeren van inspecties van de openbare ruimte waar de theoretische levensduur in zicht komt en het tijdig uitvoeren van regulier onderhoud om kapitaalvernietiging op lange termijn te voorkomen.

Verder gaan we de planning van onderhoudswerkzaamheden over de lange termijn opstellen. Deze planning wordt een onderdeel van de beheerplannen en het MJOP.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We actualiseren het uitvoeringsprogramma van het mobiliteitsplan.
2. Bij herinrichtingen en woningbouwlocaties zetten we meer in op actieve mobiliteit (voetganger en fietser). Het mobiliteitsplan vormt hiervoor de basis.
3. We onderzoeken de mogelijkheid om op de gemeentelijke wegen de snelheid te verlagen naar 30 km/h.
4. We gaan in gesprek met Provincie, Rijkswaterstaat en omliggende gemeenten om een maximumsnelheid van 80 km/h op de A44 bespreekbaar te maken. Bij de regionale investeringsagenda vragen wij aandacht voor verdiept aanleggen van de A44.
5. We voeren de wettelijke inspecties uit. Hiermee maken we onze planning voor het uitvoeren van de noodzakelijke werkzaamheden.

Beleidsthema Mobiliteit (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Verkeer	568	-115	453	322
Wegen, straten en pleinen	4.010	-16	3.995	3.941
Totaal	4.578	-130	4.448	4.264

Beleidsthema Riolering

We zorgen voor een klimaatbestendige (afval)waterketen in overleg met onze samenwerkingspartners en zorgen voor voldoende waterberging bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en groenvoorzieningen. De uitkomsten van de klimaatstresstest dienen hiervoor als leidraad.

We zorgen dat voor alle inwoners en bedrijven het huishoudelijk- en bedrijfsafvalwater op een verantwoorde wijze wordt afgevoerd naar de zuivering. Een goed en efficiënt rioleringsstelsel is daarin van groot belang. Dit stelsel moet er ook voor zorgen dat we zorgvuldig omgaan met regenwater. Dit is nodig omdat we vanwege de toenemende verdroging meer water in de grond willen laten lopen in plaats van het direct af te voeren naar het oppervlaktewater. Tegelijkertijd moet het riool meer extreme hoeveelheden water kunnen afvoeren omdat we vaker heftige wolkbreuken krijgen. Door slimme inrichting van de openbare ruimte willen we bereiken dat water op straat kortdurend vastgehouden kan worden. Met de diverse maatregelen willen we wateroverlast voorkomen in woningen, bedrijfspanden en bij belangrijke verkeersontsluitingen.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Het nieuwe regionaal opgestelde Integraal Waterketenplan (IWKP) is vanaf 2024 operationeel. De uitgangspunten van het IWKP zijn regionaal bepaald, de uitvoering is lokaal maatwerk.
2. We richten herinrichtingsgebieden minder traditioneel in. Het rioolstelsel is ontworpen op extreme buien, en we scheiden vuil water van hemelwater. Gelijktijdig wordt regenwater meer geïnfiltreerd door toepassing van waterdoorlatende bestrating in parkeervakken.
3. We implementeren de hemel- en grondwaterverordening in nieuwbouwplannen en gaan bij bestaande bouw actief met onze inwoners in gesprek zodat zij ook maatregelen kunnen nemen.

Beleidsthema Riolering (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Riolering	2.060	-2.736	-676	-657
Totaal	2.060	-2.736	-676	-657

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)

De ODWH neemt deel namens de gemeente Oegstgeest aan de Bestuurlijke Regiegroep Schiphol (BRS). De BRS is het samenwerkingsverband van 56 gemeenten en 4 provincies in de Schipholregio. Het doel van de BRS is om de belangen van de regio te behartigen als het gaat om de ontwikkeling van de luchtvaart en luchthaven in relatie tot de omgeving. Daarnaast zet de dienst zich in om de kennis van de lokale luchtkwaliteit te vergroten naast de kennis van geluid door luchtverkeer. Dit door bijvoorbeeld (luchtkwaliteits)beleid te ontwikkelen dat toeziet op de gevolgen en/of het effect van andere bronnen die effect hebben op onze luchtkwaliteit.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

2 VERKEER EN INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleidsthema Mobiliteit	Lasten	3.764	4.369	4.578	4.830	5.033	5.260
	Baten	-77	-106	-130	-130	-130	-130
Saldo		3.687	4.264	4.448	4.700	4.903	5.130
Beleidsthema Riolering	Lasten	1.670	1.934	2.060	2.009	2.052	2.057
	Baten	-2.563	-2.592	-2.736	-2.614	-2.985	-2.985
Saldo		-894	-657	-676	-605	-934	-928
Programma	Lasten	5.433	6.304	6.638	6.839	7.085	7.318
	Baten	-2.640	-2.697	-2.866	-2.745	-3.116	-3.116
Saldo van baten en lasten		2.794	3.606	3.772	4.094	3.969	4.202
Reserves	Toevoeging	250	2.151	1.813	1.163	63	63
	Onttrekking	-540	-576	-919	-911	0	0
Mutaties reserves		-290	1.575	894	252	63	63
Resultaat		2.504	5.181	4.666	4.346	4.032	4.265

Toelichting financiële afwijkingen

Mobiliteit

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 209.000 (N) ten opzichte van 2023.

Dit wordt verklaard door een hogere doorbelasting van salarislasten als gevolg van een hogere CAO en de tijdelijke aanstelling van personeel voor het aanleggen van glasvezel € 348.000 (N), de stijging van de geraamde kapitaallasten door o.a. de Geversstraat en Heukelsbrug ad € 286.000 (N) en hoger geraamde kosten voor onkruidbestrijding van € 50.000 (N).

Daartegenover zijn er in 2023 lasten geraamd die in 2024 naar beneden zijn bijgesteld of zijn komen te vervallen. De in het verleden verwachte prijsstijging van elektriciteit kon voor een deel worden teruggedraaid ad € 218.000 (V). Tot slot nemen de geraamde lasten met € 270.000 (V) af door een incidenteel budget reconstructie Spaargarenstraat in 2023 wat vanaf 2024 niet meer beschikbaar is.

Riolering

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 126.000 (N) ten opzichte van 2023.

Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een hogere doorbelasting van salarislasten van € 124.000 (N) en een eenmalig extra budget voor planvorming onderhoud riolering € 52.000 (N). Verder is er sprake van een daling van de energielasten in 2024 ad € 78.000 (V).

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 144.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt voornamelijk gerealiseerd door een hogere geraamde rioolheffing € 140.000 (V).

Het positieve saldo van € 676.000 op het beleidsproduct ontstaat doordat in de berekening van onze tarieven ook de kosten van BTW, overhead en kwijtschelding worden meegenomen in de kostendekkendheid (zie voor de berekening paragraaf Lokale heffingen 3.2).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 2 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bestemmingsreserve Riolering	Toevoeging	250	250	250	0	0	0
	Onttrekking	0	-36	-379	-371	0	0
Saldo		250	214	-129	-371	0	0
Bestemmingsres. Groot onderhoud wegen	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-540	-540	-540	-540	0	0
Saldo		-540	-540	-540	-540	0	0
Bestemmingsreserve t.b.v. MJOP projecten	Toevoeging	0	1.901	1.563	1.163	63	63
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1.901	1.563	1.163	63	63
Verrekening reserves programma 2		-290	1.575	894	252	63	63

Een toelichting op de financiële mutaties op de reserves staat in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.3 Programma 3 Wonen en Economie

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Wonen	E. Bus	Ruimte
Economie	E. Bus	Beheer en onderhoud / Ruimte

I Programmaomschrijving

Dit programma gaat over de beleidsthema's wonen, economie en het gemeentelijk vastgoed. Nieuwe ontwikkelingen vragen om ruimte om woningen te bouwen en economische en maatschappelijke activiteiten te ontplooiën. Als gemeente willen we hier actief invloed op uitoefenen om onze inwoners, bedrijven en organisaties zo goed en evenwichtig mogelijk te bedienen. Zo bieden we de inwoners, bedrijven en organisaties van Oegstgeest een aantrekkelijk woon-, vestigings- en ondernemersklimaat.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleids thema Wonen

Oegstgeest is een fijne woongemeente. Dit willen we behouden en tegelijkertijd bereikbaar maken voor specifieke doelgroepen: starters die zoeken naar middeldure huur en goedkope koop, ouderen die anders willen wonen en hun eengezinswoning achterlaten, minima die in Oegstgeest zeer beperkte opties hebben. Speciale aandacht hebben we voor mensen die zodanig beperkt zijn dat ze behoefte hebben aan een zorgwoning en ouderen die behoefte hebben aan collectieve woonvormen. We werken samen met woningbouwcorporaties, projectontwikkelaars, maatschappelijke initiatieven en onze inwoners om deze doelen daadwerkelijk te realiseren.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan voor de nieuwe woningbouwprojecten uit van de nieuwe percentages voor betaalbaar wonen in overeenstemming met de regionale woonagenda.
2. Relevante verordeningen worden aangescherpt om onze lokale doelen te ondersteunen.
  - De huisvestingsverordening van Oegstgeest wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale huisvestingsverordening.
  - De doelgroepenverordening wordt aangepast, zodat deze goed aansluit op de nieuwe regionale woonagenda én de aangepaste woonvisie van Oegstgeest. We verkennen of voor de instandhouding van koop tot de NHG grens voor de doelgroep (10 jaar) specifiek instrumentarium verplicht moet worden gesteld (zelfbewoningsplicht, anti-speculatiebeding, koopgarant etc.).
3. We gaan in gesprek met ontwikkelaars over de bouw van extra betaalbare woningen. Het college heeft een regierol en wordt daarbij ondersteund door het ambtelijk apparaat. We bieden actief aan de reserve sociale woningbouw of de reserve middeldure woningbouw in te zetten. Het uitgangspunt is dat sociale huurwoningen in bezit komen van een woningcorporatie. Ook bespreken we of de locatie zich leent voor collectieve woonvormen. Met de initiatiefnemer wordt besproken dat de mate waarin het woningbouwproject bijdraagt aan deze extra woondoelen van invloed is op het politieke draagvlak..
4. Voor de in de woonvisie genoemde aantallen woningen voor mensen met een zware zorgindicatie (Wet langdurige zorg), zoeken we woningbouwlocaties in de directe nabijheid van de zorglocaties van Marente. In het coalitieakkoord worden La France en de KPN Centrale genoemd als geschikte locaties voor zorgwoningen. We gaan hierover met de grondeigenaar/initiatiefnemer in gesprek.
5. We zetten met prioriteit ambtelijke capaciteit in voor de mogelijke woningbouwlocaties die op korte termijn ontwikkeld kunnen worden, in samenspraak met onze inwoners. In het coalitieakkoord staan La France, Almondehoeve, de voormalige Kamsteeg locatie en de KPN Centrale. Bovendien geven we prioriteit aan de locatie 'Buitenlust' van MeerWonen, waar extra sociale huurwoningen zijn voorzien. Verder is in het coalitieakkoord als mogelijke woningbouwlocatie 'VSO Leo Kannerschool' (Hazeboslaan) genoemd. Deze komt op iets langere termijn beschikbaar. De grondpositie van de gemeente biedt kansen voor extra betaalbare woningbouw en voor collectieve woonvormen. We gaan aan de slag met de planvorming.

Beleids thema Wonen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Wonen	241	0	241	207
Volkshuisvesting	15	0	15	14
Bouw en woningtoezicht	859	-1.405	-546	-586
Vastgoedregistratie	0	0	0	0
Apv	335	-5	330	314
Grondexploitatie	348	-205	144	297
Projecten overig	194	0	194	217
Monumentenzorg	77	-8	69	39
Totaal	2.070	-1.623	447	502

Beleids thema Economie

We versterken de economie door samen met ondernemers en de regio een goed economisch klimaat te creëren en winkelgebieden aantrekkelijk te maken. We benaderen dit thema met een integrale blik door bijvoorbeeld ook duurzaamheidsaspecten te betrekken en een duidelijke en sterkere link tussen gemeente, ondernemers en inwoners te realiseren.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We zetten ons in om voor de winkelgebieden het verblijfsklimaat te verbeteren en de leegstand tegen te gaan.
2. Samen met onze partners pakken we een actieve rol in het versterken van het Bio Science park. Hierbij richten we ons op de bijdrage die dit kan leveren aan de doelstellingen van Oegstgeest. De bijdrage aan stichting Leiden Bio science park stopt vanaf 2026.
3. Op het gebied van regionale samenwerking richten we ons op Economie071 en Holland Rijnland. De bijdrage aan Economie071 stopt per 2027.
4. De subsidiëring van Dorpsmarketing stopt per 2026. Er zal in overleg met ondernemers en andere partijen moeten worden gekeken hoe Dorpsmarketing Oegstgeest voortgezet kan worden.
5. Vastgoed dat in beheer is van de gemeente, maar geen ambtelijk doel heeft, wordt conform de wettelijke eisen sober en doelmatig onderhouden.

Beleids thema Economie (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Economische ontwikkeling	401	-47	354	375
Markt	40	-14	26	60
Grondbeleid en transacties	73	-25	48	42
Beheer gemeentelijk vastgoed	246	-68	178	288
Totaal	761	-154	607	766

III Verbonden partijen

VOF Oegstgeest aan de Rijn
Stichting Leiden Bio Science Park

Bijdrage aan programmadoelstellingen

We gaan een aantrekkelijk en kwalitatief hoogwaardig woon- en werkklimaat realiseren. Samen met de andere partners in de triple helix moderniseren we het Bio Science Park tot een innovatiedistrict.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

3 WONEN EN ECONOMIE (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleidsstema Wonen	Lasten	4.018	9.525	2.070	2.066	1.989	1.989
	Baten	-2.020	-9.023	-1.623	-1.623	-1.612	-1.612
Saldo		1.998	502	447	443	377	376
Beleidsstema Economie	Lasten	753	913	761	709	548	519
	Baten	-251	-146	-154	-154	-154	-154
Saldo		502	766	607	555	394	365
Programma	Lasten	4.771	10.438	2.831	2.775	2.538	2.507
	Baten	-2.271	-9.169	-1.777	-1.777	-1.766	-1.766
Saldo van baten en lasten		2.500	1.269	1.054	998	771	741
Reserves	Toevoeging	623	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	0	0
Mutaties reserves		-11	0	0	0	0	0
Resultaat		2.489	1.269	1.054	998	771	741

Toelichting financiële afwijkingen

Wonen

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 7.455.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit verschil is met name toe te schrijven aan een lagere raming van de lasten bij de grondexploitaties ad € 7.011.000 (V), een lagere raming van de lasten bij het faciliterend grondbeleid ad € 58.000 (V), lagere raming lasten bij projecten van € 79.000 (V) en door een lagere doorbelasting van salarislasten van € 298.000 (V).

De raming van de baten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 7.400.000 (N) ten opzichte van 2023. Ook hier is het verschil te verklaren door de daling van de raming van de baten voor de grondexploitaties ad € 7.011.000 (N). Daarnaast is er sprake van een lagere raming van de opbrengsten van de bouwleges van € 454.000 (N).

Economie

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 152.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een lagere raming van de doorbelasting van salarislasten van € 184.000 (V) en anderzijds door een hogere raming van advieskosten ten behoeve van de versterking van de winkelcentra samen met de winkeliersverenigingen, eigenaren en bewoners ad € 30.000 (N).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 3 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reserve Sociale woningbouw	Toevoeging	69	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		69	0	0	0	0	0
Risicoreserve Grondexploitaties	Toevoeging	254	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-634	0	0	0	0	0
Saldo		-380	0	0	0	0	0
Reserve Middeldure huur/koop tot NHG	Toevoeging	300	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		300	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 3		-11	0	0	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.4 Programma 4 Sociale Infrastructuur

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Veiligheid	E.R. Jaensch	Bestuur en strategie
Bijstand en schulden	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Participatie	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Gezondheidszorg	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Maatschappelijke Ondersteuning	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij
Jeugdhulp	T.I.M. van Tongeren	Maatschappij

I Programmaomschrijving:

Dit programma gaat over het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers, zowel preventief als repressief, door het inzetten van beleid en bestuurlijke maatregelen, het geven van voorlichting en handelingsperspectief en het stimuleren van zelf- en samenredzaamheid. Daarnaast gaat het programma over de financiële zelfredzaamheid door het verstrekken van bijstandsuitkeringen en het ondersteunen bij re-integratie op de arbeidsmarkt. Maatschappelijke ondersteuning door het bieden van informatie, advies en begeleiding en zo nodig Wmo-voorzieningen en zorg voor de jeugd zijn ook onderdeel van dit programma. De zorg voor de jeugd reikt van preventieve programma's, vroegsignalering en laagdrempelige opvoedondersteuning tot gespecialiseerde jeugdhulp. Ook activiteiten gericht op de toename van vrijwilligerswerk en het tegengaan van eenzaamheid maken deel uit van dit programma. Daarnaast richt het programma zich op voorzieningen voor sport, cultuur, onderwijs, peuterspeelzalen en kinderopvang.

Deze raadsperiode willen we samen met inwoners, het onderwijs, sportverenigingen en andere partners in het dorp de 21 doelen van het beleidsplan voor het sociaal domein, 'Samen Oegstgeest', realiseren.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Een veilige en prettige woon-, werk-, en leefomgeving met een hoge maatschappelijke participatiegraad en zelfredzaamheid van inwoners, met zorg voor elkaar.

Beleidsthema Veiligheid

We willen dat Oegstgeest een veilige woon-, werk- en leefomgeving is voor haar inwoners. We informeren inwoners en ondernemers over (verschillende vormen van) criminaliteit en hoe die te voorkomen. Hierbij houden we altijd rekening met nieuwe vormen van criminaliteit, trends en kwetsbare doelgroepen. We stimuleren de zelf-/samenredzaamheid van onze inwoners. Ook zetten we beleid en bestuurlijke maatregelen waar mogelijk in om criminaliteit, onveiligheid en (woon)overlast aan te pakken én te voorkomen om als gemeenschap weerbaar(der) te zijn. Tot slot bereiden we ons adequaat voor op taken op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Op welke wijze bereiken we dit?

Beleidsthema Veiligheid

1. We informeren onze inwoners en ondernemers onder andere via een veiligheidsmarkt, een veiligheidskrant, berichtgeving via sociale media en de Oegstgeester Courant en informatiebijeenkomsten over specifieke actuele onderwerpen zoals high impact crimes.
2. We schenken extra aandacht aan voorlichting over cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit, met name voor kwetsbare doelgroepen zoals ouderen, jeugd en MKB.
3. We stimuleren inwoners (actief) deel te nemen aan buurtpreventie-initiatieven.
4. We werken aan de aanpak tegen ondermijning, onder andere door bewustwording te creëren.
5. In samenwerking met betrokken afdelingen en partners werken we aan een aanpak om (het gevoel van) verkeersoverlast te verminderen.
6. We maken met partners afspraken over de te nemen acties in (woon)overlast-/zorgcasuïstiek.
7. We werken nauw samen met betrokken (veiligheids)partners zoals politie, Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM), het Zorg- en Veiligheidshuis, woningbouwcorporaties en het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum).
8. We nemen deel aan de regionale crisisorganisatie (Bevolkingszorg Regio Leiden). Bij grotere crises wordt er binnen de Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM) nauw samengewerkt.
9. We versterken onze inzet op de zorg- en veiligheidsketen, bijvoorbeeld door goede procesafspraken te maken met partners in de geestelijke gezondheidszorg.

Beleidsthema Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Integrale veiligheid	85	0	85	94
Openbare orde en veiligheid	120	0	120	137
Brandweer	1.697	0	1.697	1.422
Totaal	1.902	0	1.902	1.653

Beleidsthema Naar financiële zelfredzaamheid (Bijstand en schulden)

Ons doel is om inwoners met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm daadwerkelijk gebruik te laten maken van het minimale beleid. Dat is nog niet altijd het geval en dat willen we verbeteren. Daarnaast krijgen inwoners met problematische schulden schuldhulpverlening. Inwoners met een bijstandsuitkering worden toegeleid naar werk of een opleiding en ze worden aan een baan geholpen via vrijwilligerswerk. Ten slotte vinden jeugdige werklozen werk of een vervolgopleiding.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We werken aan het vergroten van het gebruik van de minimaregelingen. Hierin zoeken we o.a. de samenwerking met maatschappelijke partners in ons dorp.
2. We zetten in op vroegsignalering van schulden. Dit doen we onder andere door extra huisbezoeken bij inwoners met betaalachterstanden op basis van signalen van vaste lasten-partners. Daarnaast werken we samen met Schuldhulpmaatje en een budgetcoach. De aanpak van Schuldhulpmaatje richt zich erop om mensen met financiële problemen in een zo vroeg mogelijk stadium te bereiken door onder andere laagdrempelige inloopsprekken en preventieve campagnes.
3. Kansrijke bijstandsgerechtigden krijgen lichte ondersteuning van onze bijstandsconsulenten bij het vinden van werk, een opleiding of vrijwilligerswerk. Als er meer ondersteuning nodig is gaat dat via maatwerktrajecten bij DZB.

Bijstand en schulden (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Inkomen	7.243	-5.669	1.574	1.993
Werk	1.424	0	1.424	1.372
Totaal	8.667	-5.669	2.999	3.365

Beleidsthema Samen Meedoen (Participatie)

Oegstgeest moet een inclusieve gemeente zijn: jong, oud, of afkomstig uit een ander land, iedereen doet mee. Het stimuleren van (digitale) geletterdheid is hierbij van belang.

We willen bereiken dat inwoners zich inzetten als vrijwilliger omdat de bijdrage van vrijwilligers onmisbaar is. Ook pakken we eenzaamheid samen aan en zorgen we ervoor dat statushouders een passend inburgeringstraject krijgen. Vluchtelingen als gevolg van de oorlog in Oekraïne krijgen de benodigde opvang en maatschappelijke begeleiding. Ten slotte is cultuur een verbindende factor, zeker in een dorp als Oegstgeest met een rijke geschiedenis en prachtige historische locaties. Daarom willen we inwoners laten meedoen met kunst en cultuur.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We gaan verder met de actualisatie van de huidige inclusieagenda die in 2021 is vastgesteld en laten daarbij zoveel mogelijk maatschappelijke partijen en inwoners participeren.
2. Aan de hand van de resultaten van het extern onderzoek naar hoe het gesteld is met de leefsituatie van LHBTIQ+ personen in Oegstgeest, wordt bekeken welke vervolgstappen genomen gaan worden. We gaan verder met het verminderen van onnodige genderregistratie of het genderneutraal maken van registraties, het erkennen van meerdere genders en met genderneutrale formuleringen in onze registraties en communicatie.
3. We zetten het project 'Samen tegen Eenzaamheid' voort. Welzijnsorganisatie Radius heeft voor de uitvoering daarvan opdracht gekregen. Onderdeel van de opdracht is nadrukkelijk oog te hebben voor eenzaamheid onder jongeren. Dit wordt door Radius met het Oegstgeester Netwerk tegen eenzaamheid gezamenlijk opgepakt.
4. Taalachterstanden worden tegen gegaan bij jonge kinderen (Voorleesexpress, voorschoolse educatie, leesbevordering op school en ondersteuning van anderstalige kinderen in het basisonderwijs) en bij volwassenen vanuit het (Digi)Taalhuis en het Informatiepunt Digitale Overheid. De bibliotheek is hierbij een belangrijke partner.
5. We zorgen dat bij de uitvoering van de nieuwe inburgeringswet taal en participatie ((vrijwilligers)werk) hand in hand gaan.
6. Maatschappelijke begeleiding van vluchtelingen uit Oekraïne die in Oegstgeest verblijven, wordt door Vluchtelingenwerk gedaan. De gemeente zorgt ook in 2024 voor huisvesting in de twee opvanglocaties en de ondersteuning (onderwijs/zorg).
7. Samen met de deelnemers van het Platform kunst en cultuur werken we aan een lokale culturele agenda. En we ondersteunen scholen om kinderen zo vroeg mogelijk kennis te laten maken met kunst en cultuur in de breedste zin van het woord: kunst, erfgoed, muziek, natuur, milieu en techniek.

Participatie (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Welzijn	1.219	-18	1.202	1.303
Kunst en Cultuur	954	-23	931	966
(niet) Statushouders	414	-48	366	-18
Mantelzorg	144	0	144	139
Totaal	2.732	-89	2.643	2.390

Beleidsthema Ondersteuning in de eigen omgeving (Maatschappelijke ondersteuning)

We vinden het belangrijk dat inwoners langer verantwoord en veilig thuis kunnen wonen. Daarnaast dringen we huiselijk geweld terug en ondersteunen we kwetsbare inwoners in hun eigen omgeving. Ten slotte bieden we ondersteuning aan mantelzorgers.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We maken gebruik van de sterke sociale basis (de vele (vrijwilligers)initiatieven om kwetsbare inwoners te ondersteunen) in Oegstgeest. Kwetsbare inwoners kunnen een beroep doen op het sociaal team Oegstgeest en zonedig op maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo.
2. In 2023 is de doorcentralisatie van de maatschappelijke zorg geïmplementeerd. Vanaf 2024 zetten we in op meer zelfstandig wonen met ambulante ondersteuning voor cliënten waarbij dat mogelijk is. Samen met de aanbieders voor wonen met ondersteuning werken we aan de doorontwikkeling van het woon-zorglandschap om de uitstroom naar zelfstandig wonen (ambulantisering) te bevorderen. Hierdoor kunnen meer inwoners zo normaal mogelijk blijven wonen in de wijk en kunnen zij blijven deelnemen aan de maatschappij.

Maatschappelijke ondersteuning (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Voorzieningen Wmo	6.341	-278	6.063	5.393
Totaal	6.341	-278	6.063	5.393

Beleidsthema Een brede kijk op gezondheid (Gezondheidszorg)

We vinden het belangrijk de sociale samenhang en de gezondheid van de inwoners van Oegstgeest door sport en bewegen meer te ondersteunen. Daarnaast streven we ernaar dat inwoners minder alcohol en drugs gebruiken en een gezond gewicht hebben.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We maken samen met partners en inwoners een plan van aanpak waar alle thema's uit het Gezond en Actief Leven Akkoord in terugkomen. We gaan aan de slag met een gerichte aanpak op thema's zoals bewegen, gezonde voeding, het terugdringen van genotsmiddelengebruik en het tegengaan van eenzaamheid.
2. Samen met de sportverenigingen werken we verder aan het uitvoeren van een geactualiseerd Sportakkoord. Hierbij zijn een inclusief sportaanbod voor mensen met een beperking en aandacht voor discriminatie en de toegankelijkheid van sport voor de LHBTIQ+ gemeenschap speerpunten.

Gezondheid (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Volksgezondheid	1.873	0	1.873	1.759
Sport	1.791	-519	1.272	1.676
Totaal	3.664	-519	3.145	3.435

Beleidsthema Hulp bij goed opgroeien en opvoeden

We willen een sterke basis voor de jeugd. We vinden het belangrijk om samen met de scholen aan goed onderwijs te werken waarbij jeugdigen een startkwalificatie behalen. Vanwege de bezuinigingsopgave van de gemeente wordt een aantal bovenwettelijke bijdragen aan het onderwijs beperkt. Goede onderwijshuisvesting draagt bij aan de kwaliteit van het onderwijs. Ook bieden we passende jeugdhulp en voorkomen en verminderen we opgroei- en opvoedproblemen door een preventief aanbod. Hierbij houden we de onderliggende oorzaken van problematiek voor ogen. Voor jeugdhulp ligt de focus op de integrale aanpak van de wachttijden voor jeugdhulp, het realiseren van voorzieningen die aansluiten op de behoefte in de regio en het beperken van de toename van jeugdhulpkosten. Binnen deze focus sluiten we zo veel mogelijk aan op de landelijke hervormingsagenda jeugdhulp en bereiden we ons voor op de inhoudelijke en financiële consequenties van deze agenda.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Met de partners van het Preventieakkoord Jeugd werken we aan versterking van het brede netwerk rondom jeugd en stellen we een nieuw programma vast.
2. Met de regio (Holland Rijnland en de Leidse regio) zetten we ons in om de wachttijden voor specialistische jeugdhulp in onze regio te verkorten.
3. In de Holland Rijnlandregio gaan we aan de slag met de uitwerking van de hervormingsagenda voor onze regio en onze gemeente.
4. We presenteren een geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Het bestuur van de Leo Kannerschool zal als bouwheer in 2024 starten met de daadwerkelijke bouw van de VSO Leo Kanner. De renovatie/nieuwbouw van de Gevers Deutz Terwee school wordt voorbereid, waarbij de gymzaal die in het oorspronkelijke plan was voorzien, wordt geschrapt.

Jeugdhulp (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Jeugd	1.469	0	1.469	1.475
Jeugdzorg	6.457	0	6.457	5.808

Jeugdhulp (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Kinderopvang en peuterspeelzalen	360	-360	0	68
Onderwijs algemeen	858	-64	794	1.089
Onderwijshuisvesting	2.291	-50	2.241	2.549
Veiligheidspreventie	171	0	171	176
Totaal	11.607	-474	11.133	11.166

Subsidieplafonds

Subsidie is een van de middelen die we inzetten om beleid te realiseren. Een deel van het budget uit het programma Sociale infrastructuur is bedoeld voor het verstrekken van subsidies. De subsidieregeling Sociaal domein 2021 vormt naast de algemene subsidieverordening de inhoudelijke basis voor subsidieverstrekking binnen het begrotingsprogramma Sociale infrastructuur. Deze begroting bepaalt de financiële basis. De gemeenteraad stelt met de vaststelling van de begroting ook de subsidieplafonds vast. In totaal is in deze begroting voor het jaar 2024 € 2.700.000 beschikbaar jaarlijkse en eenmalige subsidies in het sociaal domein. Hiervan is een deel beschikbaar voor eenmalige subsidies van maximaal 750 euro per aanvraag.

De subsidieplafonds 2024 voor de eenmalige subsidies zijn:

- Plafond maatschappelijke welzijnsinitiatieven: € 5.000.
- Plafond sportstimulering kwetsbare groepen: € 2.000.
- Plafond deskundigheidsbevordering vrijwilligers: € 2.500.

Subsidies die in het kader van specifieke uitkeringen worden verstrekt (bijvoorbeeld NPO-gelden of SPUK GALA) vallen hierbuiten.

Zodra in december 2023 alle jaarlijkse subsidies voor 2024 zijn toegekend, plaatsen we het overzicht hiervan op onze website. Een overzicht van de eenmalige subsidies die we verstrekken in de loop van 2024, publiceren we na afloop van het subsidiejaar eveneens op deze website.

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

GR Hecht (voorheen Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg)	Hecht voert de wettelijke taken uit voor de publieke- en jeugdgezondheidszorg en bevordert en monitort de algemene volksgezondheid inclusief het bestrijden van infectieziekten. Ook het Zorg en Veiligheidshuis (ZVH) maakt deel uit van Hecht. Hier worden taken op het gebied van Veilig Thuis, het Jeugd Preventieteam en het Crisisinterventieteam uitgevoerd.
Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland (SOZ)	De Serviceorganisatie Zorg Holland Rijnland zorgt voor de inkoop en het contractmanagement voor de jeugdhulpcontracten binnen Holland Rijnland. Zij dragen zorg voor financiële, administratieve en uitvoerende taken die nodig zijn voor het inzetten van gespecialiseerde jeugdhulp. Ook werken zij nauw met de gemeenten samen om zo goed mogelijk te sturen op de gewenste transformatie binnen de jeugdhulp.
GR VRHM (Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Hollands Midden)	In de Veiligheidsregio Hollands Midden werken hulpverleningsdiensten en 18 gemeenten samen aan de veiligheid. Ze bereiden zich voor op rampen en ernstige ongelukken. Daarnaast nemen ze maatregelen om toenemende risico's beter te beheersen. Concreet voert de VRHM in de vorm van verlengd lokaal bestuur ook de brandweerzorg uit (denk aan het blussen van branden, hulpverlening bij ongevallen). Ook houdt de VRHM samen met de Veiligheidsregio Haaglanden een gemeenschappelijke meldkamer in stand en is de VRHM ondersteunend aan de regionale crisisorganisaties, waaronder Bevolkingszorg Regio Leiden (BRL).
GR KDB (Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek)	Provalu is het werkbedrijf van de Kust-, Duin- en Bollenstreek. Een deel van de inwoners in Oegstgeest met een indicatie Wsw (oud) werkt via Provalu. Provalu fungeert tevens als werkgeversservicepunt en biedt 'nieuw beschut' en garantiebannen in de Bollenstreek. Hieraan nemen we niet deel.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

4 SOCIALE INFRASTRUCTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beeldsthema Veiligheid	Lasten	1.730	1.653	1.902	1.848	1.841	1.841
	Baten	-128	0	0	0	0	0
Saldo		1.601	1.653	1.902	1.847	1.841	1.841
Bijstand en schulden	Lasten	8.546	9.054	8.667	8.665	8.632	8.629
	Baten	-4.804	-5.689	-5.669	-5.669	-5.669	-5.669
Saldo		3.743	3.365	2.999	2.996	2.963	2.961
Participatie	Lasten	4.649	6.097	2.732	2.680	2.565	2.565
	Baten	-2.823	-3.707	-89	-81	-41	-41
Saldo		1.825	2.390	2.643	2.599	2.525	2.524
Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	5.003	5.656	6.341	6.341	6.339	6.339
	Baten	-150	-263	-278	-278	-278	-278
Saldo		4.853	5.393	6.063	6.063	6.061	6.061
Gezondheid	Lasten	3.430	3.961	3.664	3.617	3.591	3.579
	Baten	-770	-526	-519	-519	-519	-519
Saldo		2.659	3.435	3.145	3.098	3.072	3.060
Jeugdhulp	Lasten	10.261	11.792	11.607	11.684	11.339	12.343
	Baten	-1.016	-626	-474	-474	-474	-474
Saldo		9.245	11.166	11.133	11.210	10.864	11.869
Programma	Lasten	33.619	38.213	34.914	34.835	34.307	35.297
	Baten	-9.692	-10.811	-7.029	-7.021	-6.981	-6.981
Saldo van baten en lasten		23.927	27.402	27.884	27.814	27.326	28.316
Reserves	Toevoeging	281	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-183	-183	-133	-133	-133	-133
Mutaties reserves		98	-127	-77	-77	-77	-77
Resultaat		24.025	27.275	27.808	27.737	27.249	28.239

Toelichting financiële afwijkingen

Veiligheid

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 249.000 (N) ten opzichte van 2023. Dit wordt enerzijds voor € 276.000 (N) verklaard door een hogere bijdrage voor VRMH (Veiligheidsregio Midden-Holland). In de Kaderbrief 2024-2027 staat op bladzijde 15 deze mutatie (onder 4.1) uitgebreid toegelicht. Daarnaast is de raming van een aantal kostencomponenten naar beneden bijgesteld voor totaal € 27.000 (V). Dit zijn diverse kleine posten.

Bijstand en schulden

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 387.000 (V) af. De geraamde lasten waren in 2023 hoger doordat in 2023 een incidenteel bedrag van € 306.000 (V) was opgenomen voor de energietoeslag voor mensen met een minimuminkomen. Daarnaast is er in 2024 sprake van lagere doorbelasting van overheadkosten.

Participatie

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 3.365.000 (V) af. In 2023 was er € 3.220.000 (V) aan lasten geraamd voor de opvang van Oekraïners die nog niet in 2024 zijn geraamd. Verder is er sprake van een daling van de energielasten in 2024 ad € 227.000 (V).

De raming van de baten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 3.618.000 (N) af. Dit wordt veroorzaakt doordat in 2023 incidenteel € 3.643.000 (N) aan rijksbijdrage was geraamd voor de opvang van Oekraïners en de baten voor 2024 nog niet zijn geraamd. Zowel de raming van de baten als de lasten worden -na bekendmaking van een mogelijke nieuwe bekostigingsregeling voor de opvang van Oekraïners- bij de voorjaarsnota 2024 verwerkt.

Maatschappelijke ondersteuning

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgen in 2024 met € 685.000 (N). Voor de Wmo voorzieningen is € 313.000 (N) aan hogere lasten in 2024 geraamd vanwege indexering van de budgetten. Voor maatwerkvoorzieningen begeleiding zijn hogere lasten geraamd van € 130.000 (N). De hogere lasten zijn een gevolg van met name de toename van de zorgintensiteit bij cliënten. Tenslotte is de raming voor doorbelasting van overheadkosten met € 196.000 (N) verhoogd.

Gezondheid

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 297.000 (V) af. In een convenant tussen ASC, de Shawano's en de gemeente is in 2010 de afspraak gemaakt dat de Shawano's een nieuw clubhuis kunnen bouwen in ruil voor het inleveren van een deel van hun terrein. In 2023 heeft de gemeente daar incidenteel € 270.000 (V) aan bijgedragen. Verder is sprake van een daling van de energielasten in 2024 voor de gymlokalen en sporthal met € 198.000 (V). Tegenover deze voordelen op dit beleidsthema staan ook een aantal nadelen. De toevoeging aan de onderhoudsvoorziening neemt in 2024 toe met € 69.000 (N) als gevolg van actualisatie van de onderhoudsplannen. Daarnaast stijgt de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling Hecht met € 110.000 (N) als gevolg van indexering van lonen en overige kosten.

Jeugdhulp

De raming van de lasten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 185.000 (V) af.

Dit heeft de volgende oorzaken:

1. De raming van de lasten voor Centrum voor Jeugd en Gezin daalt met € 34.000 (V). Dat is voor een bedrag van € 12.000 een gevolg van de inzet van de SPUK voor het preventieakkoord. Daarnaast is er in 2023 nog een eenmalig bedrag van € 21.000 geraamd voor de pilot Steunouders.
2. De geraamde lasten voor de JGT's neemt met € 27.000 (V) af. Dit bedrag is eveneens een saldo van de in de Kaderbrief 2024 opgenomen verhoging met € 66.538 en een op basis van actuele inzichten opgenomen verlaging van de raming met € 100.000. Deze verlaging wordt veroorzaakt door lagere kosten voor de POH Jeugd en lagere kosten voor de inkoop van het Jeugdteam Leidse regio.
3. De raming van de lasten van PGB Jeugd is per saldo met € 168.000 (V) verlaagd. Bij de Kaderbrief 2024 is aanvankelijk een extra bedrag van € 32.000 opgenomen. De laatste prognose van de Sociale Verzekeringsbank geeft echter een beduidend lager bedrag aan dan begroot. Dit is o.a. een gevolg van het strenger sturen op het gebruik van PGB's en de wens om meer op zorg in natura in te zetten
4. De raming van de subsidieverleningen onderwijs beleid zijn per saldo met € 480.000 (V) verlaagd. In 2023 was er nog sprake van een budget van € 496.000, wat een restantbedrag was de specifieke uitkering van het Rijk 2021-2023 in het kader van het Nationaal Plan Onderwijs (NPO).
5. De raming van de advieskosten zijn in 2024 € 90.000 (V) lager dan in 2023. Deze kosten houden verband met advieskosten ten aanzien van onderzoeken in het kader van het IHP.
6. In 2023 was eenmalig een budget geraamd van € 150.000 (V) voor duurzaamheidsmaatregelen Het Dok. Deze werkzaamheden zijn inmiddels uitgevoerd.
7. Aan het budget 2024 voor regionale Jeugdhulp is per saldo een bedrag van € 779.000 (N) toegevoegd. Deze extra middelen zijn o.a. een gevolg van eerder door het PHO genomen besluiten en een ongunstige wijziging van het relatieve aandeel van Oegstgeest in de feitelijke regionale kosten 2022.

De raming van de baten op dit beleidsthema neemt in 2024 met € 152.000 (N) af. Dit wordt veroorzaakt doordat er in 2023 een bijdrage van het Rijk inzake NPO middelen van € 193.700 (N) was geraamd.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 4 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reserve Wmo/3D	Toevoeging	281	56	56	56	56	56
	Onttrekking	-183	-183	-133	-133	-133	-133
Saldo		98	-127	-77	-77	-77	-77
Verrekening reserves programma 4		98	-127	-77	-77	-77	-77

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in paragraaf 5.2.3 Reserves.

4.1.5 Programma 5 Bestuur

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Bestuur	E.R. Jaensch, T.I.M. van Tongeren, C. Oudendijk	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering
Griffie & raad	E.R. Jaensch	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering
Publieke dienstverlening	E.R. Jaensch	Publiekszaken en klantcontact

I Programmaomschrijving

Dit programma gaat over de ondersteuning van het gemeentebestuur (raad en college), zodat zij goed kunnen functioneren en van betekenis kunnen zijn voor de inwoners van Oegstgeest. Ambtelijke samenwerking met andere overheden en organisaties, dienstverlening, burgerparticipatie en duurzaamheid zijn ook in dit programma ondergebracht.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Bestuur

We staan voor een goede samenwerking met inwoners en het optimaal benutten van de samenwerking in de regio. Op deze manier willen we de kwetsbaarheid verminderen, de kosten voor partijen minimaliseren en de kwaliteit van de dienstverlening verzekeren.

Niet alleen de ambtelijke organisatie heeft hierin een rol, we zorgen er ook voor dat het college het gesprek in het dorp hoog op de agenda heeft staan bij het maken van keuzes en beter zichtbaar is in het dorp. Daarbij streven we naar kaders waarbinnen participatie al vanaf een vroeg stadium van de planvorming een duidelijke plaats krijgt. Op deze manier werken we aan het vertrouwen in ons bestuur.

We zorgen ervoor dat we een actieve, constructieve en betrouwbare partner zijn in deze samenwerking. Dit verwachten we ook van onze samenwerkingspartners. Daarom willen we minder controle aan de achterkant en meer sturing aan de voorkant.

We blijven intensief aan de slag met duurzaamheid en de energietransitie. Op energiegebied blijven we werken aan energiebesparing en stellen we een Lokale Energiestrategie op waarin we aangeven hoe we binnen Oegstgeest bijdragen aan de doelstellingen gezet in de RES 1.0. Op het gebied van de warmtetransitie blijven we zowel op lokaal als op regionaal niveau de verschillende opties en bronnen onderzoeken en voeren we gesprekken met inwoners over de alternatieven voor aardgas. De focus binnen beide energie en warmte ligt op het meenemen en ondersteunen van de verschillende doelgroepen in Oegstgeest, zoals inwoners en ondernemers.

Op welke wijze bereiken we dit?

Participatie

1. We willen als college zichtbaar zijn in het dorp en op laagdrempelige wijze aangesproken kunnen worden door bewoners en ondernemers. Dit doen we door initiatieven zoals het college op de markt/en andere centrale plekken, college naar wijk- en buurtverenigingen, college werkbezoeken en collegesprekuren.
2. We blijven investeren in het participatieplatform "Doe Mee Oegstgeest" en het burgerpanel. We doen dit bijvoorbeeld door twee participatietrajecten te evalueren.
3. Voor alle beleidstrajecten en projecten die opgestart worden, denken we aan de voorkant na over het participatieaspect en nemen dit in de planvorming mee. Deze participatietoets vindt plaats aan de hand van onze Leidraad voor Participatie.
4. We bezien de mogelijkheden voor het op kunnen pakken van burgerinitiatieven via het digitaal burgerloket.
5. We gaan verder met het implementeren van opgavegericht werken, waarbij we complexe maatschappelijke opgaven en andere opgaven samen met partners op pakken.

Regio

1. We zijn doordrongen van de nut en noodzaak van regionale samenwerking en waar logisch en waardevol breiden we dit uit, met als hoofddoel de zelfstandigheid van Oegstgeest. We maken ons zichtbaar in de regio en we communiceren duidelijk over onze standpunten. Onze samenwerkingspartners weten wat ze aan ons hebben.
2. We beseffen ons dat we op bepaalde onderdelen, vooral in Holland Rijnland, een centrale ligging hebben. Dat vraagt onze actieve betrokkenheid en sturing van de initiatieven op regionaal niveau.
3. We investeren in onze zienswijzen voor begrotingen van de verbonden partijen en nemen de kadernota's van de verbonden partijen op in de raadsplanning, waardoor er minder controle aan de achterkant en meer sturing aan de voorkant plaatsvindt.

Duurzaamheid

1. We werken volgens de Lokale energiestrategie op aan verschillende projecten waarmee we de doelstellingen uit de RES 1.0 kunnen realiseren.
2. We ondersteunen bewoners bij energiebesparing via de energiecoaches, onze aanpak voor energiearmoede, het Lokaal Isolatieplan dat in 2023 is opgestart en subsidieregelingen voor regentonnen en groene daken en gevels.
3. We werken binnen Warmte Leidse Regio verder aan het onderzoeken en realiseren van een open regionaal energiesysteem.
4. We leveren warmteplannen op voor de Bloemenbuurt en Nieuw-Rhijngest, daarvoor blijven we in gesprek met bewoners over de verschillende opties en gevolgen van de warmtetransitie.
5. We blijven de ambtelijke inzet op de thema's klimaatadaptatie en duurzaamheid in de gaten houden om te kunnen intensiveren waar nodig.

Beleidsthema Bestuur (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Bestuursorganen	798	0	798	861
Toekomstvisie	0	0	0	17
Intergemeentelijke samenwerking	807	0	807	772
Duurzaamheid	215	0	214	624
Totaal	1.820	-1	1.820	2.274

Beleidsthema Griffie en Raad

We staan voor een open bestuurscultuur tussen en binnen raad en college. Daarnaast vinden we het op het gebied van regionale samenwerking van belang dat de kaderstelling en controle op de samenwerkingsverbanden wordt versterkt. Hierin zien we voor de raad en griffie ook een rol.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We inventariseren bij de raadsleden welke opleidingen zij willen volgen en in welke zaken zij een deskundigheidsbevordering noodzakelijk achten.
2. We overleggen met de raad hoe zij willen samenwerken met raadsleden uit andere gemeenten.

Beleidsthema Griffie en Raad (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Bestuursondersteuning	0	0	0	0
Griffie	985	0	985	970
Totaal	985	0	985	970

Beleidsthema Publieke dienstverlening

We willen een inwonersgerichte gemeente zijn, met een goede bereikbaarheid en een laagdrempelige dienstverlening voor iedereen. Een open en inhoudelijk heldere communicatie zien we hierbij als voorwaarde.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Goede communicatie vormt de basis voor onze informatievoorziening en voor de dialoog tussen inwoners en gemeente. In 2024 werken we volgens het in 2023 vastgestelde Communicatiekader door bij te dragen aan participatieprocessen en aan laagdrempelig en persoonlijk contact tussen gemeente en gemeenschap. We brengen de resultaten van inzet van de gemeente in beeld. We benutten het participatieplatform "DoeMee Oegstgeest" om digitale participatievormen mogelijk te maken.
2. We werken volgens het principe 'in één keer goed'. We zorgen bijvoorbeeld dat inwoners en organisaties via alle kanalen dezelfde juiste informatie over onze dienstverlening vinden. We monitoren regelmatig onze bereikbaarheid via de telefoon, de website en de welkomebalie en sturen waar nodig bij. We bereiden ons qua capaciteit voor op de verwachte piek in de aanvragen van reisdocumenten in 2024 zodat onze dienstverlening op peil blijft.
3. We maken het inwoners gemakkelijk door onze dienstverlening waar het kan digitaal aan te bieden. Onze digitale dienstverlening (website en formulieren) is inhoudelijk up to-date, 24/7 bereikbaar en voldoet aan de privacyrichtlijnen en toegankelijkheidseisen. In 2024 werken we samen met deelnemers van de Centrumregeling Bedrijfsvoering Leidse regio verder binnen het programma Open en Toegankelijke Overheidsinformatie. Het programma houdt zich bezig met de implementatie van drie wetten die betrekking hebben op het transparant, toegankelijk en persoonlijk maken van overheidsinformatie: de Wet open overheid (Woo), de Wet Elektronische Publicaties (WEP) en het Besluit digitaal toegankelijke overheid (BDTO).
4. We bereiden ons voor op nieuwe wetgeving die regelt dat inwoners en organisaties via een portal gemakkelijk toegang hebben tot digitale overheidsdienstverlening in de Europese Unie. Denk hierbij aan het toevoegen van Engelstalige informatie. We werken hiervoor samen met de VNG en zullen dit in 2024 verder uitwerken.
5. We werken aan een voor iedereen toegankelijke dienstverlening volgens het VN Verdrag Handicap. We zorgen ervoor dat de website blijft voldoen aan de Webrichtlijnen en dat onze digitale formulieren toegankelijk zijn conform de gestelde eisen. Daarnaast maken we de stembureaus (daar waar mogelijk) ook toegankelijk conform deze eisen.

Beleidsthema Publiekszaken (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Dienstverlening	278	0	278	187
Publiekscontacten/Burgerzaken	1.328	-489	839	718
Totaal	1.606	-489	1.117	905

III Verbonden partijen

Bijdrage aan programmadoelstellingen

Belastingensamenwerking Gouwe-Rijnland	Deze partij draagt bij aan een kwalitatief betere dienstverlening. Dit gebeurt met name door een doelmatige heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen.
Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	Bij het behalen van de doelen vanuit het duurzaamheidsprogramma voor het thema energietransitie werken we samen met de ODWH. De werkzaamheden van de ODWH bestaan onder meer uit het houden van toezicht en handhaving bij bedrijven vanuit de Wet milieubeheer, coördinatie van het regionale energieloket voor inwoners, bevorderen van milieubewustwording en medewerking geven aan de uitvoeringslijnen van de RES Holland Rijnland.
Holland Rijnland	Holland Rijnland levert een bijdrage aan onze beleidsvorming door regionale strategieën en afspraken op te stellen, die we vervolgens integreren en tot uitvoering brengen via onze eigen beleidsdocumenten. Holland Rijnland levert op deze manier een bijdrage aan onder andere de thema's duurzaamheid, mobiliteit en wonen in de gemeente Oegstgeest.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

5 BESTUUR (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleids thema Bestuur	Lasten	2.490	2.274	1.820	1.546	1.500	1.500
	Baten	-384	0	-1	-1	-1	-1
Saldo		2.105	2.274	1.820	1.545	1.500	1.499
Beleids thema Griffie en Raad	Lasten	915	970	985	985	983	983
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		915	970	985	985	983	983
Beleids thema Publiekszaken	Lasten	1.120	1.158	1.606	1.590	1.558	1.576
	Baten	-404	-253	-489	-492	-586	-636
Saldo		716	905	1.117	1.098	972	940
Programma	Lasten	4.524	4.402	4.412	4.121	4.041	4.058
	Baten	-788	-253	-490	-493	-587	-637
Saldo van baten en lasten		3.736	4.149	3.922	3.629	3.454	3.422
Reserves	Toevoeging	0	204	0	0	0	0
	Onttrekking	-685	-265	-265	0	0	0
Mutaties reserves		-685	-61	-265	0	0	0
Resultaat		3.050	4.088	3.657	3.629	3.454	3.422

Toelichting financiële afwijkingen

Bestuur

De raming van de lasten op dit beleidsthema daalt in 2024 met € 454.000 (V) ten opzichte van 2023.

Dit wordt voor € 314.000 (V) verklaard omdat in de begroting van 2023 eenmalige bijdragen waren opgenomen voor projecten Impuls Duurzaamheid (€ 143.000), middelen voor de samenwerking Warmte Leidse Regio (€ 130.000) en het Loket Burger initiatieven (€ 30.000). Daarnaast is sprake van een lagere doorbelasting van salarissen ad € 139.000 (V), omdat de geraamde formatie van Duurzaamheid lager is ten opzichte van 2023.

Publiekszaken

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 448.000 (N) ten opzichte van 2023.

Er is sprake van een hogere doorbelasting van salarissen ad € 268.000 (N) als gevolg van een uitbreiding van de formatie voor onder andere een medewerker communicatie Duurzaamheid en medewerkers publiekscontacten. De lasten van de afdrachten aan de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens zijn € 78.000 (N) hoger, dit gaat in samenhang met de hogere geraamde legesopbrengsten. Voor de begroting 2024 zijn de geraamde lasten van de verkiezingen € 50.000 (N) hoger begroot dan in 2023. Dit houdt verband met de lasten van vergoeding voor niet-medewerkers, druk- en kopieerkosten en portokosten. Daarnaast zijn de geraamde lasten met € 87.000 (N) gestegen ten opzichte van 2023. Dit heeft te maken met het programma Open en Toegankelijke Overheid (OTO). Deze implementatie raakt de informatievoorziening van de gehele organisatie en betreft een wettelijke verplichting.

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2024 € 236.000 (V) ten opzichte van 2023. Deze stijging is volledig te verklaren door de stijgende baten van de legesopbrengsten van reis- en rijdocumenten, GBA (Gemeentelijke Basis Administratie persoonsgegevens) en Burgerlijke stand ten opzichte van 2023.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 5 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Res. Investeringsstr. Holland Rijnland	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-401	-265	-265	0	0	0
Saldo		-401	-265	-265	0	0	0
Reserve Duurzaamheid	Toevoeging	0	204	0	0	0	0
	Onttrekking	-285	0	0	0	0	0
Saldo		-285	204	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 5		-685	-61	-265	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3. Reserves](#).

4.1.6 Overhead, bedrijfsvoering en vennootschapsbelasting (Vpb)

Beleidsthema	Portefeuillehouder	Team
Overhead	C. Oudendijk	Directie/BSB
Vennootschapsbelasting	C. Oudendijk	Bestuur, strategie, bedrijfsondersteuning

I Programmaomschrijving

Goede bedrijfsvoering is een voorwaarde om samen met de organisatie en de samenleving resultaten in het dorp te bereiken. Juist in tijden met grote opgaven en financiële krapte is het nodig om te blijven investeren in de kwaliteit van bedrijfsvoering. Beleid en bedrijfsvoering raken steeds meer met elkaar verweven. Denk hierbij aan steeds meer wettelijke eisen die gesteld worden aan ICT-systemen waarin bijvoorbeeld vergunningsaanvragen van inwoners en bedrijven afgehandeld worden. Of aan strengere verantwoordingsregels voor accountants.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Het ondersteunen van de organisatie ten behoeve van de beleidsuitvoering en -ontwikkeling.

Beleidsthema overhead

We sturen scherp op de (financiële) processen zoals de uitnutting van kredieten. Dit is van groot belang om grip te houden op cashflow en om bij kunnen sturen op prioritering en uitvoering van projecten in de openbare ruimte.

Op welke wijze bereiken we dit?

We bewaken de voortgang van de projecten en uitnutting van de kredieten met managementrapportages. Door het werken met een verplichtingenadministratie ontstaat er een beter financieel beeld voor management en college.

Beleidsthema Organisatorische ondersteuning

Sinds 2023 voert de gemeente Leiden via de Centrumregeling Bedrijfsvoering Leidse regio de bedrijfsvoeringstaken uit voor onder meer de gemeente Oegstgeest. We werken met onze partners aan verbetering van kwaliteit, kwetsbaarheid en continuïteit en beheersing van de kosten. Voorbeelden van deze vraagstukken zijn het vergroten van de aantrekkelijkheid van de gemeente Oegstgeest als werkgever, verbetering van (digitale) dienstverlening en implementatie van regelgeving zoals de Wet open overheid. Ook wordt een nieuw financieel systeem geïmplementeerd. In 2024 bereiden we nieuwe Dienstverleningsovereenkomst voor waarin we bepalen welke dienstverlening aan Oegstgeest geleverd gaat worden vanaf 2025.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. Centrumgemeente Leiden stelt mede met ons een strategische bedrijfsvoeringsagenda op. In die agenda kunnen we veel van de bedrijfsvoeringsvraagstukken onderbrengen die we noodzakelijk vinden om onze dienstverlening op peil te houden en te versterken.

Beleidsthema gemeentelijke huisvesting

Verduurzaming van de gemeentelijke huisvesting is een speerpunt omdat we als gemeente ook onze eigen verantwoordelijkheid willen nemen. Tegelijkertijd speelt ook de energiecrisis een rol.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We beheren en onderhouden de gemeentelijke huisvesting planmatig.
2. We volgen de duurzaamheidsdoelstellingen van het Rijk en we doen onderzoek in hoeverre bij groot onderhoud, op natuurlijke momenten, haalbare en rendabele energiebesparende opties doorgevoerd kunnen worden. Hiermee willen we de gemeentelijke vastgoedportefeuille de komende jaren verder verduurzamen.
3. Alle gebouwen moeten voldoen aan energielabel C. Uitzondering is het gemeentehuis, dat mag op het huidige energielabel blijven omdat het monumentaal is. We nemen wel maatregelen om het energieverbruik te verminderen.
4. We blijven investeren in (werkplek-) verbeteringen in het gemeentehuis en het kantoor op de gemeentewerf.

Beleidsthema Overhead (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Directie en control	1.957	-1	1.956	1.849
Organisatorische ondersteuning	8.080	-16	8.064	7.757
Gemeentelijke huisvesting	940	-35	905	1.167
Totaal	10.977	-52	10.925	10.773

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

Bij de ondernemersactiviteiten die we uitvoeren leven we de wet Vpb na.

Op welke wijze bereiken we dit?

Beleidsthema Vennootschapsbelasting

1. We laten de aangifte Vpb door een adviseur van de Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio opstellen en in gezamenlijkheid vaststellen. Onze Vpb- activiteiten zijn beperkt, maar ook over baten uit een grondexploitatie kan er een Vpb-verplichting ontstaan.

Beleidsthema Vpb (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Vennootschapsbelasting	1	0	1	1
Totaal	1	0	1	1

III Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio

Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio zorgt voor onze interne bedrijfsvoering. Deze organisatie zorgt daarmee voor continuïteit en een verminderde kwetsbaarheid van onze organisatie. Ook verhoogt het de kwaliteit van bedrijfsvoeringsprocessen en de professionaliteit van de medewerkers.

IV Wat gaat het kosten?

Meerjarenoverzicht

6 OVERHEAD, BEDRIJFSVOERING, VPB (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleidsthema Overhead	Lasten	9.765	10.791	10.977	10.840	10.801	10.791
	Baten	-168	-18	-52	-52	-52	-52
Saldo		9.597	10.773	10.925	10.787	10.749	10.738
Beleidsthema Vpb	Lasten	0	1	1	1	1	1
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	1	1	1	1	1
Beleidsthema Onvoorzien	Lasten	0	0	15	52	205	443
	Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo		0	0	15	52	205	443
Programma	Lasten	9.765	10.792	10.992	10.892	11.006	11.234
	Baten	-168	-18	-52	-52	-52	-52
Saldo van baten en lasten		9.597	10.773	10.940	10.839	10.954	11.182
Reserves	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-50	0	0	0
Mutaties reserves		125	0	-50	0	0	0
Resultaat		9.722	10.773	10.890	10.839	10.954	11.182

Toelichting financiële afwijkingen

Overhead

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 186.000 (N) ten opzichte van 2023. Er is sprake van een hogere bijdrage voor Centrumregeling bedrijfsvoering Leidse regio ad € 178.000 (N).

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves programma 6 (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Reserve Organisatieontwikkeling	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	-50	0	0	0
Saldo		0	0	-50	0	0	0
Reserve Friciekosten	Toevoeging	125	0	0	0	0	0
	Onttrekking	0	0	0	0	0	0
Saldo		125	0	0	0	0	0
Verrekening reserves programma 6		125	0	-50	0	0	0

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.1.7 Algemene dekkingsmiddelen

Beleidsthema's	Portefeuillehouder	Team
Dekkingsmiddelen	C. Oudendijk	Bestuur, strategie, bedrijfsvoering

I Programmaomschrijving

De inkomsten van de gemeente bestaan voor het grootste gedeelte uit de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de lokale heffingen die niet gebonden zijn aan een besteding. De overige dekkingsmiddelen bestaan uit rentebaten en dividend. De financieringsbehoefte wordt nauwlettend en realistisch ingeschat. Om de grote uitgaven van het MJOP te kunnen financieren is de OZB in 2023 met 15% verhoogd en de toeristenbelasting met 23%. Door de aangekondigde nieuwe financieringsmethodiek van de Algemene uitkering in 2026 verwachten we flinke terugloop in onze inkomsten.

II Doelen en op welke wijze deze gerealiseerd worden

Beleidsthema Dekkingsmiddelen

Een financieel gezonde gemeente voor nu en in de toekomst bereiken we met verantwoord en stabiel financieel beleid met structureel sluitende begrotingen. Uit lokale belastingen en heffingen krijgen we voldoende middelen binnen voor een structureel sluitende begroting. De algemene uitkering is actueel en realistisch. Dividend draagt bij aan een sluitende begroting. Het financieringsresultaat is zo gunstig mogelijk.

Op welke wijze bereiken we dit?

1. We passen de belastingopbrengsten tenminste aan met de inflatiecorrectie en hanteren in beginsel kostendekkende tarieven voor gemeentelijke diensten.
2. We nemen de te verwachte opbrengsten uit areaaluitbreidingen van woningen en niet-woningen realistisch mee in de begroting.
3. We bewaken de kwaliteit van de BSGR met het oog op volledige en betrouwbare WOZ-processen en heffings- en invorderingsprocessen van belastingen.
4. We houden de criteria (maatstaven) in de Algemene uitkering actueel maar ook realistisch.
5. We lenen zo goedkoop mogelijk waardoor de rentelasten laag blijven. De renteopbrengsten ramen we realistisch maar voorzichtig. Waar dat noodzakelijk en voordelig wordt geacht, passen we projectfinanciering toe.

Beleidsthema Dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Lasten 2024	Baten 2024	Saldo 2024	Begroting 2023
Lokale heffingen	164	-11.797	-11.633	-10.327
Algemene uitkering	0	-39.438	-39.438	-35.826
Dividend	0	-495	-495	-495
Saldo financieringsfunctie	275	-45	230	-82
Overige dekkingsmiddelen	0	-17	-17	-20
Totaal	439	-51.793	-51.354	-46.749

III Verbonden partijen

Bijdrage aan doelstellingen

Alliander nv	Alliander zorgt voor distributie van gas en elektriciteit en daarmee ook voor een duurzame gemeente.
Dunea nv	De productie van betrouwbaar drinkwater draagt bij aan een duurzame gemeente.
De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	De BNG draagt bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de inwoners.
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)	De BSGR zorgt voor de uitvoering van de Woz en de heffing en inning van de gemeentelijke belastingen.

IV Wat gaat het kosten?

7 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Meerjarenraming		
					2025	2026	2027
Beleids thema Dekkingsmiddelen	Lasten	111	113	439	718	1.120	1.252
	Baten	-46.597	-46.862	-51.793	-52.081	-49.674	-49.557
Saldo		-46.486	-46.749	-51.354	-51.363	-48.554	-48.305
Programma	Lasten	111	113	439	718	1.120	1.252
	Baten	-46.597	-46.862	-51.793	-52.081	-49.674	-49.557
Saldo van baten en lasten		-46.486	-46.749	-51.354	-51.363	-48.554	-48.305
Reserves	Toevoeging	4.797	620	405	605	5	0
	Onttrekking	-4.747	-5.606	-259	-248	-249	-75
Mutaties reserves		50	-4.986	146	357	-244	-75
Resultaat		-46.436	-51.735	-51.208	-51.006	-48.799	-48.380

Toelichting financiële afwijkingen

Dekkingsmiddelen

De raming van de lasten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 326.000 (N) ten opzichte van 2023.

De lasten nemen de komende jaren toe door de stijging van de rentelasten op geldleningen ad € 311.000 (N). Dit wordt veroorzaakt door nieuw aan te trekken geldleningen om de vele investeringen uit het MJOP en het Integraal huisvestingsplan onderwijs te financieren.

De raming van de baten op dit beleidsthema stijgt in 2024 met € 4.931.000 (V) ten opzichte van 2023. Dit heeft de volgende oorzaken:

1. De Algemene Uitkering is in 2024 € 3,6 miljoen (V) hoger dan in 2023 geraamd.
2. De baten OZB-woningen zijn in 2024 € 1,2 miljoen (V) hoger dan in 2023 geraamd. Dit is grotendeels het gevolg van het door de raad genomen besluit om een tariefstijging door te voeren ter compensatie van de gederfde opbrengst precario.
3. De baten OZB niet-woningen zijn in 2024 € 137.000 (V) hoger dan in 2023 geraamd. Dit is veroorzaakt door verwachte opleveringen van gebouwen en een indexering van 3,1 %.

Reserves

De mutaties in de reserve Financiering beheerplannen zijn in overeenstemming met het vastgestelde MJOP.

Verrekening met de reserves

Verrekening reserves AD (bedragen x € 1.000)		Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Algemene reserve 7 AD	Toevoeging	4.592	215	0	0	0	0
	Onttrekking	-4.092	-5.308	0	0	0	0
Saldo		501	-5.093	0	0	0	0
Reserve egalisatie precario	Toevoeging	0	0	0	0	0	0
	Onttrekking	-400	0	0	0	0	0
Saldo		-400	0	0	0	0	0
Reserve Financiering beheerplannen	Toevoeging	205	405	405	605	5	0
	Onttrekking	-255	-298	-259	-248	-249	-75
Saldo		-50	107	146	357	-244	-75
Verrekening reserves AD		50	-4.986	146	357	-244	-75

De financiële mutaties op de reserves lichten we toe in [paragraaf 5.2.3 Reserves](#).

4.2 Paragrafen

4.2.1 Paragraaf Lokale heffingen

1. Overzicht

In deze paragraaf gaan we in op de lokale heffingen die gemeente Oegstgeest kent en het beleid ten aanzien van deze lokale heffingen. Vervolgens beschrijven we per lokale heffing op hoofdlijnen de opbouw en berekening van het tarief en de kostendekkendheid. Ook wordt inzicht gegeven in het kwijtscheldingsbeleid en de lokale lastendruk die vergeleken wordt met regiogemeenten.

De onroerendezaakbelastingen, rioolheffing en afvalstoffenheffing worden gerekend tot de zogenaamde woonlasten. De opbrengsten van de onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting, hondenbelasting en precariobelasting zijn vrij te besteden. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn.

In Oegstgeest kennen we de volgende lokale heffingen:

Belasting	Omschrijving
Onroerendezaakbelastingen	Belasting op het eigendom van onroerende zaken.
Rioolheffing	Belasting op de mogelijkheid om afvalwater en/of hemelwater af te voeren via de gemeentelijke riolering.
Afvalstoffenheffing	Belasting op de mogelijkheid om afval ter inzameling aan te bieden aan de afvalinzamelingsdienst.
Toeristenbelasting	Belasting op het overnachten in bijvoorbeeld een hotel of bed and breakfast.
Hondenbelasting	Belasting op het hebben van een hond.
Precariobelasting	Belasting voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond.
Leges (diversen)	Leges worden ook wel 'retributies' genoemd. Een retributie is een betaling aan de overheid waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die overheid tegenover staat.
Bedrijven Investeringszone (BIZ)	Heffing waarmee ondernemers in een afgebakend gebied samen meebetalen aan een aantrekkelijke en veilige omgeving.

2. Beleid ten aanzien van lokale heffingen

De komende jaren zetten we het beleid van de afgelopen jaren voort. Dit beleid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- We streven naar kostendekkende tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges Leef- en Omgevingsvergunningen (titel 2);
- De lokale heffingen worden in principe verhoogd met niet meer dan de prijsindex;
- Noodzakelijke investeringen voor de rioleringen en de inzameling van de afvalstoffen dekken we eventueel vanuit de gecreëerde voorzieningen;
- De Financiële verordening bepaalt hoe de kosten van de overhead in de tarieven worden doorberekend. Dit geschiedt op basis van het aandeel in de totale overheadkosten ter grootte van de geraamde directe kosten salarissen en Ingeleend personeel die worden besteed aan de desbetreffende goederen, werken, diensten en heffingen.

3. Hoofdlijnen opbouw en berekening lokale heffing

3.1 Onroerende zaakbelasting (OZB)

Voor zowel woningen als niet-woningen ontvangen alleen eigenaren een aanslag. Vanwege de schommelingen in de WOZ-waarden voeren we bij de OZB geen tarievenbeleid maar een opbrengstenbeleid. Dat betekent dat we op de totale opbrengst een inflatiecorrectie toepassen. Voor 2024 is deze 3,1%. De totale opbrengst aan OZB voor het jaar 2024 wordt geraamd op € 11,2 mln.